

Ofschoon inderdaad de uitgaven typisch Vlaamsch van opzet zijn, is alles in 't Fransch gesteld. De boekjes hebben een franschen tekst, de houtsneden-portefeuilles zijn voorzien van franschen titel, opschriften, enz. (Zelfs die van onzen landgenoot Fokko Mees).

Deze houtsneden-portefeuilles, een nadere beschouwing alleszins waard, verschenen in eenvoudig omslag, in onze korte kroniek zijn zij moeilijk te bespreken. De beste van de drie, welke in mijn bezit kwamen, lijkt mij die van Mees „Soirées de Pêcheurs,” er is iets zeer bewegelijks in deze platen, eer iets literair's (in den besten zin) dan graphisch, men beleeft er in een korte spanne tijds inderdaad iets uit het bewogen leven der visschers. Misschien komen wij op deze houtsneden later, in een artikel over Mees, terug. De beide andere portefeuilles zijn van Raymond Thiollière en André Lhote. Die van Thiollière is vrij sterk nog onder direct-expressionistischen invloed, overigens wel persoonlijk van uitbeelding, die van Lhote is ondanks een moderne tendenz toch in opvatting wat dicht bij het conventioneele. Hier is de groote tegenstelling tusschen donker en blank niet meer hoofdzaak, het vlak wordt daarin meer ondergeschikt aan de lijn. Dit soort werk zou dunkt mij uitmuntend geschikt zijn als eenigszins anecdotische illustratie voor gemoedelijke literatuur.

Verdere medewerkers aan deze uitgaven zijn: Jean Ledebef, Frans Mase-reel, Joris Minne, Jozef Cantré en Jan Fr. Cantré.

Bij het werk van dezen laatste wil ik even langer stilstaan omdat het mij van bijzonder belang schijnt. Bij hem is een evenwicht aanwezig dat vele van de modernen missen. Men voelt: hij is door de verlangens der jongere generaties heengegaan, heeft hun aspiraties — hoogstwaarschijnlijk onbewust — in den geest verwerkt en heeft toen, daardoor gelouterd, zijn werk opgebouwd op den bodem der werkelijkheid, zijn fundament gevonden in hetgeen van vroeger aanwezig was. Voor het eerst leerde ik iets van hem kennen in het aardig geredigeerde maandschriftje „De Gemeenschap”, vooral zijn houtsnede „de Ster” trof mij daarin door zijn Breughelachtige stevigheid. Ook onder de houtsneden welke het boekje van André Baillon „Le Pot de fleur” verluchten zijn er eenige zeer goed. Het boekje, eveneens door „Lumière” uitgegeven, werd gedrukt met de sierlijke letter van Nicolas Cochin. De bladspiegel is rustig, de druk goed. Het is jammer dat titelblad en de aankondiging der wijze van uitgave, aan de ommezijde van het titelblad, „rammelen”, alle maten van letters, onderkast en bovenkast, ja zelfs cursief komen daarop voor.

Intusschen dient men de verdere uitgaven van deze groep met belangstelling tegemoet te zien.

L. v. D. W.